

ÎN C H E I E R E

24 ianuarie 2024

mun. Chișinău

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

Completul de judecată, în componența:
Președinte, judecător
Judecători

Aliona Miron
Diana Stănilă
Ion Malanciuc

examinând cererea înaintată de reprezentantul Societății cu Răspundere Limitată „Rotaru Invest”, Petru Rotaru, cu privire la recuzarea judecătorului Curții Supreme de Justiție, Aliona Donos, de la examinarea recursului declarat de reprezentantul Societății cu Răspundere Limitată „Rotaru Invest”, Petru Rotaru, împotriva încheierii din 14 noiembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău,

în cauza de insolabilitate, la cererea introductivă înaintată de Societatea cu Răspundere Limitată „Spandor” și la cererea depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Catol Lux” de alăturare la cererea introductivă privind intentarea procesului de insolabilitate față de Societatea cu Răspundere Limitată „Rotaru Invest”,

c o n s t a t ă :

La 15 martie 2023, SRL „Spandor” a depus cerere privind intentarea procesului de insolabilitate față de SRL „Rotaru Invest”.

Prin încheierea din 20 martie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Central, s-a admis spre examinare cererea introductivă a SRL „Spandor” privind intentarea procesului de insolabilitate față de SRL „Rotaru Invest”, a fost instituită perioada de observație și a fost desemnat în calitate de administrator provizoriu Andrei Postica.

Prin hotărârea din 12 mai 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Central, s-a admis cererea introductivă înaintată de creditorul SRL „Spandor” și cererea creditorului SRL „Catol Lux” de alăturare la cererea introductivă. S-a constatat insolabilitatea debitorului și s-a intentat procesul de insolabilitate față de SRL „Rotaru Invest”, cu numărul de identificare de stat și codul fiscal 1015600011571, cu sediul: mun. Chișinău, str. Petricani nr.19/8. S-a ridicat dreptul lui Petru Rotaru de administrare a SRL „Rotaru Invest” și s-a propus asociaților debitorului să desemneze pe cheltuiala lor un reprezentant persoană fizică pentru a reprezenta interesele debitorului și ale asociaților acestuia pentru a participa la procedură din contul debitorului. S-a desemnat în calitate de administrator al insolabilității SRL „Rotaru Invest” - Andrei Postica, deținătorul autorizației nr. 173 din 03 februarie 2015. Din momentul intentării insolabilității dreptul debitorului de a administra și de a dispune de bunurile incluse în masa debitoare se transmite administratorului insolabilității. S-a împuternicit administratorul insolabilității de a prelua în posesie și administrare, inclusiv prin executare silită, bunurile care fac parte din masa debitoare a SRL „Rotaru Invest”. S-a

obligat administratorul insolvenței: a) să notifice creditorii SRL „Rotaru Invest” despre înregistrarea cererilor de validare a creanțelor în vederea întocmirii tabelului definitiv al creanțelor până la 26 iunie 2023, inclusiv; b) să facă un apel special în adresa creditorilor garantați cu propunerea de a preciza neîntârziat bunurile asupra cărora dețin un drept preferențial; c) să verifice, să întocmească și să prezinte instanței de insolvență, până la 11 iulie 2023, tabelul definitiv al creanțelor, cu comunicarea imediată a debitorului și creditorilor ale căror creanțe sau drepturi de preferință au fost trecute parțial în tabelul definitiv sau respinse. S-a stabilit ședința de validare a creanțelor la data de 19 septembrie 2023, ora 11:30, în incinta Judecătorei Chișinău, sediul Central, str. N. Zelinski, 13, bir. 17-18.

La 01 noiembrie 2023, reprezentantul SRL „Rotaru Invest”, Petru Rotaru a înaintat cerere cu privire la strămutarea examinării cauzei de insolvență la o altă instanță de judecată egală în grad potrivit art.43 alin. (2) lit. f) din Codul de procedură civilă, solicitând admiterea cererii, strămutarea cauzei de insolvență nr.2i-165/23, de la Judecătorei Chișinău, sediul Central la o altă instanță de judecată egală în grad, ca urmare a existenței circumstanțelor prevăzute de art.43 alin. (2) lit. f) din Codul de procedură civilă

Prin încheierea din 14 noiembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins cererea înaintată de reprezentantul SRL „Rotaru Invest”, Petru Rotaru privind strămutarea în altă instanță de același grad a cauzei la cererea introductivă depusă de către creditorul SRL „Spandor” și cererea creditorului SRL „Catol Lux” de alăturare la cererea introductivă privind intentarea procesului de insolvență față de debitorul SRL „Rotaru Invest” (f.d.67/73, Vol. IV).

La 29 noiembrie 2023, prin intermediul poștei electronice (f.d.99; 119), reprezentantul SRL „Rotaru Invest”, Petru Rotaru a declarat recurs împotriva încheierii din 14 noiembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea încheierii instanței de apel cu pronunțarea unei noi decizii prin care să fie admisă integral cererea de strămutare a cauzei de insolvență, intentată față de SRL „Rotaru Invest” (în proces de insolvență), dosarul cu nr. 2i-165/23, cu strămutarea cauzei de insolvență de la Judecătoria Chișinău, sediul Central la o altă instanță de judecată, egală în grad (f.d.108/114; 120/123, Vol. IV).

Conform fișei de repartizare a dosarului, cauza civilă, la 07 decembrie 2023 a fost repartizată în mod automat-aleatoriu prin intermediul Programului Integrat de Gestionare a Dosarelor, judecătorului raportor – Aliona Donos.

Prin dispoziția Președintelui interimar al Curții Supreme de Justiție Nr. 234 din 29 decembrie 2023 „Cu privire la constituirea completelor de judecată pentru anul 2024”, în cadrul Curții Supreme de Justiție au fost constituite complete de judecată pentru examinarea recursurilor declarate împotriva încheierilor judecătorești, deciderea asupra admisibilității recursurilor declarate împotriva actelor de dispoziție ale curților de apel și în vederea soluționării cererilor de strămutare și pentru examinarea recursurilor declarate împotriva actelor de dispoziție ale curților de apel în materie civilă, în cauzele de contencios administrativ, precum și în procesele de insolvență.

Potrivit pct. 5 al dispoziției nominalizate, a fost constituit în cadrul Curții Supreme de Justiție, completul de judecată nr. 1 pentru examinarea recursurilor declarate împotriva încheierilor judecătorești, deciderea asupra inadmisibilității și

examinarea recursurilor declarate împotriva actelor de dispoziție ale curților de apel și în vederea soluționării cererilor de strămutare, în cauzele civile și de insolvabilitate: compus din magistrații: Oxana Parfeni (președinte), Aliona Donos și Mariana Ursachi (judecători).

Prin încheierea din 18 ianuarie 2024 a Președintelui interimar al Curții Supreme de Justiție a Republicii Moldova, Aliona Miron, s-a schimbat membrii completelor de judecată permanente pentru examinarea recursurilor declarate împotriva încheierilor judecătorești, decidera asupra inadmisibilității și examinarea recursurilor declarate împotriva actelor de dispoziție ale curților de apel și în vederea soluționării cererilor de strămutare, în cauzele civile și de insolvabilitate pentru ședințele de judecată din 22 - 26 ianuarie 2024, fiind constituit completul de judecată nr.1, în următoarea componență: Oxana Parfeni (președinte), Aliona Donos și Diana Stănilă (judecători).

Examinarea recursului declarat de reprezentantul SRL „Rotaru Invest”, Petru Rotaru, împotriva încheierii din 14 noiembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, a fost numit pentru data de 24 ianuarie 2024.

La 23 ianuarie 2024, ora 08:06, prin intermediul poștei electronice (f.d.147, Vol.IV), reprezentantul SRL „Rotaru Invest”, Petru Rotaru a depus cerere de recuzare a judecătorului Curții Supreme de Justiție, Aliona Donos.

În susținerea cererii a invocat drept temei de recuzare prevederile art. 50 alin. (1) lit. e) din Codul de procedură civilă, care prevede că „judecătorul care judecă cauza urmează a fi recuzat dacă există alte împrejurări care pun la îndoială obiectivitatea și nepărtinirea lui”.

Suplimentar a menționat că, Curtea Europeană în jurisprudența sa de principiu, cu ocazia definirii imparțialității instanței a menționat că, orice judecător despre care se poate crede că, nu ar fi pe deplin imparțial cu privire la judecarea cauzei ce i-a fost dată spre soluționare, este obligat să se abțină, să o examineze (cauza Castillo Algar v. Spain, nr. 79/1997/863/1074 din 28 octombrie 1998, §45).

Or, potrivit principiilor de la Bangalore, privind conduita judiciară, (val.2, pct. 2.5.), imparțialitatea este esențială pentru îndeplinirea adecvată a funcției judiciare. Ea privește nu doar hotărârea însăși, ci și întreg procesul prin care se ajunge la aceasta.

Drept urmare, a susținut că, judecătorul urmează să se abțină de la soluționarea dosarului pe care îl constată că nu va putea judeca imparțial sau în care i-ar putea părea unui observator rezonabil că judecătorul nu este capabil să judece imparțial.

Conform practicii judiciare și în virtutea modificărilor operate la Codul de procedură civilă, prin Legea nr. 155 din 05 iulie 2012, în vigoare din 30 noiembrie 2012, Curtea Supremă de Justiție examinează cererile de recuzare fără participării la proces.

Studiind argumentele expuse în cererea de recuzare a judecătorului Curții Supreme de Justiție, Aliona Donos, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră cererea de recuzare ca fiind neîntemeiată, din motivele ce succed.

În conformitate cu prevederile art. 50 alin. (1) din Codul de procedură civilă, judecătorul care judecă cauza urmează a fi recuzat dacă: a) la judecarea anterioară a cauzei a participat în calitate de martor, expert, specialist, interpret, reprezentant, grefier, executor judecătorec, arbitru sau mediator; b) se află în raporturi de rudenie până la al patrulea grad inclusiv sau de afinitate până la al treilea grad inclusiv cu vreuna dintre părți, cu alți participanți la proces sau cu reprezentanții acestora; b¹) o

rudă a sa până la al patrulea grad inclusiv sau un afin până la al treilea grad inclusiv a participat, ca judecător, la judecarea aceleiași cauze; b²) este rudă până la al patrulea grad inclusiv sau afin până la al treilea grad inclusiv cu un alt membru al completului de judecată; c) este reprezentantul legal al uneia dintre părți; d) și-a expus opinia asupra cauzei care se judecă; e) are un interes personal, direct sau indirect, în soluționarea cauzei ori există alte împrejurări care pun la îndoială obiectivitatea și nepărtinirea lui.

În conformitate cu art. 52 alin. (1) din Codul de procedură civilă, dacă există temeiurile specificate la art.50 și 51, judecătorul, expertul, specialistul, interpretul, grefierul sunt obligați să se abțină de la judecată. În aceleași temeiuri, recuzarea poate fi înaintată de participanții la proces sau poate fi examinată din oficiu de către instanță.

Reieșind din prevederile alin. (5) al aceluiași articol, în proces nu se admite recuzarea judecătorului din suspiciune în imparțialitatea lui dacă nu sânt cunoscute temeiurile de drept și de fapt pentru înaintarea recuzării.

Dreptul la recuzarea judecătorilor în temeiurile prevăzute de lege (art. 50 din Codul de procedură civilă) constituie o garanție a independenței și imparțialității instanței de judecată.

Ordinea procesuală a soluționării cererilor de recuzare a judecătorilor (art. 53 din Codul de procedură civilă), precum și limitele impuse de lege (art. 52 din Codul de procedură civilă) pentru admiterea recuzărilor urmează să contracareze abuzurile justițiabililor și să creeze un echilibru necesar pentru înfăptuirea efectivă a justiției.

La caz, reprezentantul SRL „Rotaru Invest”, Petru Rotaru a înaintat recuzare judecătorului Curții Supreme de Justiție, în temeiul art. 50 alin.(1), lit. e) din Codul de procedură civilă, indicând că, Judecătorul care judecă cauza urmează a fi recuzat dacă există alte împrejurări care pun la îndoială obiectivitatea și nepărtinirea lui. Temei de recuzare ar fi faptul că judecătorul urma să se abțină să soluționeze orice dosar pe care constată că nu îl va putea judeca imparțial sau în care i-ar putea părea unui observator rezonabil că judecătorul nu este capabil să judece imparțial.

La caz, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reiterează că, reprezentantul SRL „Rotaru Invest”, Petru Rotaru, nu a prezentat argumente și probe în susținerea temeiurilor ce ar pune la îndoială obiectivitatea și nepărtinirea judecătorilor recuzați, iar circumstanțele invocate nu pot fi încadrate în temeiurile de recuzare prevăzute de art. 50 din Codul de procedură civilă.

Temeiurile de recuzare a judecătorului nu pot fi lărgite la inițiativa participanților, precum și nu pot fi tălmăcite de către aceștia, or, limitele impuse de lege au drept scop contracararea abuzurilor justițiabililor și să creeze un echilibru necesar pentru înfăptuirea efectivă a justiției.

Totodată, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră că, argumentele invocate de reprezentantul SRL „Rotaru Invest”, Petru Rotaru în susținerea cererii de recuzare nu indică la existența unor prejudecăți sau idei preconcepute a magistratului recuzat, susceptibile de a afecta imparțialitatea subiectivă a acestora, în sensul definit de jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului.

În acest context, jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului statuează că în fiecare caz concret va trebui de stabilit dacă, în afara conduitei personale a

judecătorului, există fapte dovedite de natură a ridica îndoieli în ceea ce privește imparțialitatea acestuia (cauza Wettstein c. Elveției, hotărârea din 21 decembrie 2000, definitivă din 21 martie 2001).

Art. 2 din „Principiile de bază ale independenței sistemului judiciar” redactate de Națiunile Unite în 1985 stipulează că „sistemul juridic va decide în problemele care îi sunt înaintate imparțial, pe baza faptelor și în conformitate cu legea, fără vreo restricție, influență incorectă, sugestie, presiune, amenințări sau interferență, directă sau indirectă, din orice parte sau pentru orice motiv”. Conform art. 8, judecătorii „se vor comporta întotdeauna de așa măsură încât să păstreze prestanța postului lor și imparțialitatea și independența sistemului juridic”.

Existența imparțialității, în sensul conferit de art. 6 parag.1, se determină prin aplicarea unui test subiectiv, constatând în examinarea convingerilor personale ale unui judecător anume într-o cauză dată și, în același timp, pe baza unui test obiectiv al cărui scop este de a stabili dacă judecătorul a oferit garanții suficiente pentru a elimina orice dubiu legitim în cauză respectivă.

În Recomandarea nr.R(94)12 privind independența, eficiența și rolul judecătorilor (Principiul I.2.d), Comitetul de Miniștrii al Consiliului Europei a stabilit că judecătorii trebuie să aibă libertate neîngrădită pentru a lua hotărârile imparțial, în conformitate cu conștiința lor și cu interpretarea pe care o dau faptelor, respectând regulile relevante stabilite de lege.

Potrivit criteriilor enunțate de apreciere a imparțialității obiective a judecătorilor recuzați, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție conchide că acestea nu indică la existența unor împrejurări care pot pune la îndoială obiectivitatea și nepărtinirea judecătorului Curții Supreme de Justiție, Aliona Donos la examinarea recursului declarat de reprezentantul SRL „Rotaru Invest”, Petru Rotaru, împotriva încheierii din 14 noiembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău.

Or, conform art. 1 alin. (3) și (4) din Legea cu privire la statutul judecătorului nr. 544 din 20 iulie 1995, judecătorii instanțelor judecătorești sunt independenți, imparțiali și inamovibili și se supun numai legii. Judecătorii iau decizii în mod independent și imparțial și acționează fără nici un fel de restricții, influențe, presiuni, amenințări sau intervenții, directe sau indirecte, din partea oricărei autorități, inclusiv judiciare. Organizarea ierarhică a jurisdicțiilor nu poate aduce atingere independenței individuale a judecătorului.

Din considerentele menționate, și având în vedere că la caz nu sunt prezente temeiurile prevăzute în art. 50 alin. (1) lit. e) din Codul de procedură civilă, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge cererea depusă de SRL „Rotaru Invest”, Petru Rotaru cu privire la recuzarea judecătorului Curții Supreme de Justiție, Aliona Donos.

În conformitate cu prevederile art. 50-53, art.269-270 din Codul de procedură civilă, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se respinge cererea înaintată de reprezentantul Societății cu Răspundere Limitată „Rotaru Invest”, Petru Rotaru, cu privire la recuzarea judecătorului Curții Supreme de Justiție, Aliona Donos, de la examinarea recursului declarat de reprezentantul Societății cu Răspundere Limitată „Rotaru Invest”, Petru Rotaru, împotriva încheierii

din 14 noiembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, în cauza de insolvabilitate, intentată la cererea introductivă înaintată de Societatea cu Răspundere Limitată „Spandor” și la cererea depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Catol Lux” de alăturare la cererea introductivă privind intentarea procesului de insolvabilitate față de Societatea cu Răspundere Limitată „Rotaru Invest”.

Încheierea nu se supune niciunei căi de atac.

Președinte, judecător

Aliona Miron

Judecători

Diana Stănilă

Ion Malanciuc